

ONDERNEMINGSPLAN RIOBRA 2023-2027

INLEIDING

Dit ondernemingsplan 2023-2027 voor Riobra is opgesteld op basis van artikel 459 van het Decreet Lokaal Bestuur en maakt deel uit van het evaluatierapport over de voorbije bestuursperiode dat op zijn beurt is opgesteld in het kader van het voorstel tot verlenging van de duur van de opdrachthoudende vereniging Riobra.

Bij de opstelling van dit ondernemingsplan wordt uitgegaan van een aantal interne en externe factoren die het beleid van de bestuursorganen van Riobra tijdens de komende periode mee zullen bepalen, met name:

- de huidige wet- en regelgeving op Europees, federaal en Vlaams niveau, in het bijzonder wat betreft afval- en hemelwater;
- diverse Europese, federale en gewestelijke initiatieven op het vlak van wet- en regelgeving die eventueel een impact zouden kunnen hebben op de activiteiten van Riobra;
- de huidige stand van de technologie voor de opvang en sanering van afval- en hemelwater, evenals de evoluties die zich momenteel in de sector aftekenen;
- de beleidslijnen en de strategie voor de werkmaatschappij Fluvius System Operator, zoals die door de aandeelhouders van de vennootschap (waaronder Riobra) worden uitgestippeld.

OVERZICHT INHOUD

1. Ondernemingsplan	3
1.1. Wet- en regelgeving	3
1.2. Rioleringsnetten 2050 – Visie op riolering	6
1.3. Maatschappij en milieu	10
1.4. Werkmaatschappij	12
1.5. Intern beleid	13
1.6. Financieel beleid	14
2. Cijfermatige bijlagen	15
2.1. Resultatenrekening	15
2.2. Investerings budget 2023-2027	16

1. ONDERNEMINGSPLAN

1.1. Wet- en regelgeving

Blue Deal – Een hemelwater- en droogteplan voor elke stad en gemeente

Van alle Europese regio's staat Vlaanderen bovenaan de lijst wat risico's betreft op waterschaarste en droogte. Dat heeft verschillende oorzaken. In Vlaanderen wonen veel mensen op een kleine oppervlakte. De landbouw en industrie zijn water-intensieve sectoren met een groot watergebruik. Het meeste regenwater stroomt via de riolering en grachten weg richting zee. Door de vele verharding in bebouwde gebieden dringt te weinig regen in de bodem. Dit zorgt ervoor dat de watervoorraden niet vlot aangevuld geraken. Ook grachten en drainageleidingen werken een snelle waterafvoer in de hand. De klimaatverandering zorgt bovendien ook in Vlaanderen voor langere perioden van droogte, afgewisseld met hevige regenbuien. Ook dat hemelwater kan onvoldoende worden opgevangen en vastgehouden.

De Blue Deal, het ambitieuze programma dat de Vlaamse Regering in het leven riep om waterschaarste en droogte aan te pakken via tal van acties, zal ook de komende jaren de activiteiten van Riobra mee verder bepalen. Als rioolbeheerder zal Riobra meewerken aan het vinden van de balans tussen watervraag en wateraanbod, door slim en duurzaam watergebruik en door de sponsfunctie van de ondergrond te herstellen, met focus op de natte natuur en de groenblauwe infrastructuur.

Elke gemeente in Vlaanderen moet tegen eind 2023 een hemelwater- en droogteplan kunnen voorleggen. Lokale besturen die daar geen werk van maken, hebben na 2024 geen recht meer op water-gerelateerde subsidies voor hun waterbeheer. Fluvius, de werkmaatschappij van o.a. Riobra, helpt de Vlaamse steden en gemeenten bij de opmaak van zo'n hemelwater- en droogteplan. Fluvius neemt het voortouw in de coördinatie van hemelwater- en droogteplannen. Centraal staat het inzicht dat hemelwater maximaal de kans moet krijgen om in de bodem te sijpelen, in plaats van zo snel mogelijk via de riolering en waterlopen te worden afgevoerd. Omdat de grondwaterproblematiek voor elke regio anders is, ziet elk plan er anders uit. Een hemelwater- en droogteplan geeft een integrale ruimtelijke visie over waar en hoe het hemelwater van bestaande en geplande wegenis, woningen en (on)verharde oppervlakken ter plaatse kan worden gehouden, kan infiltreren of kan worden gebufferd en vertraagd afgevoerd. Watersnood en droogteperioden onderstrepen het belang van een goed uitgebouwd rioleringsnet en een doordacht waterbuffer- en hemelwaterbeleid. De basis voor de verdere klimaatbestendige uitbouw van de rioolnetten vormen de hemelwater- en droogteplannen. De opgestarte acties rond de opmaak van deze plannen zullen dan ook met de nodige prioriteit worden verdergezet om klaar te zijn tegen de door Vlaanderen opgelegde datum van december 2023 en met het oog op hun implementatie.

De Grote STROOMversnelling – Stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027

In uitvoering van de Europese kaderrichtlijn Water en de Overstromingsrichtlijn, die beide werden omgezet in Vlaamse wetgeving via het decreet Integraal Waterbeleid, lanceerde de Vlaamse Regering De Grote STROOMversnelling met als doel de kwaliteit van ons oppervlaktewater en grondwater te verbeteren, en Vlaanderen te wapenen tegen droogte en wateroverlast. In 2027 moeten beken en rivieren in Europa voldoen aan de Europese waterkwaliteitsnormen. Riobra (en zijn werkmaatschappij Fluvius) is een van de vele partners van de Vlaamse overheid om de komende 6 jaar een versnelling hoger te schakelen op het vlak van de verbetering van de afvalwaterzuivering, de vereenvoudiging van de procedures, een heldere taakverdeling tussen alle actoren en meer responsabilisering van rioolbeheerders.

Met de goedkeuring door de Vlaamse Regering van de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 liggen de reductiedoelen per waterlichaam vast. De deelnemers van Riobra worden via Fluvius blijvend op de hoogte gehouden van de evoluties in dit kader en van de acties die werden opgezet en desgevallend dienen bijgestuurd dan wel versterkt. De eerste analyses geven alvast aan dat het realiseren van deze doelstellingen belangrijke extra inspanningen van de volledige sector zullen vergen. In samenspraak met de deelnemers van Riobra worden de investeringsuitdagingen geprioriteerd en uitgevoerd. Gelijktijdig aan de inspanningen rond de hemelwater- en droogteplannen wordt onderzocht hoe de bestaande capaciteit van de netten van Riobra kan worden gemaximaliseerd.

Hemelwaterverordening 2023

Op 2 oktober 2023 treedt de nieuwe regeling rond de gewestelijke Hemelwaterverordening 2023 in werking. Deze stedenbouwkundige verordening legt elke verbouwer een aantal maatregelen op om te voorkomen dat regenwater onmiddellijk afgevoerd wordt. Het algemeen uitgangsprincipe hierbij is dat regenwater in eerste instantie zoveel mogelijk wordt gebruikt. In tweede instantie moet het resterende gedeelte van het hemelwater worden geïnfilteerd of gebufferd, zodat in laatste instantie slechts een beperkte hoeveelheid water met een vertraging wordt afgevoerd.

Deze verordening is op termijn ook van toepassing op het openbaar domein (straten, wegen en pleinen). Omwille van de complexiteit van grotere bouwwerken volgt het openbaar domein in januari 2025. Via zijn werkmaatschappij Fluvius zal Riobra de mogelijke impact op het rioolbeheer en o.a. investeringsdossiers nauwgezet opvolgen en voorbereiden zodat de conformiteit ervan aan de wet- en regelgeving zal geborgd blijven.

Scanning rioleringsbuizen tegen 2027

Riobra heeft net als alle overige rioolbeheerders in Vlaanderen van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) de opdracht gekregen om een preventief inspectieprogramma op te zetten voor zijn gravitaire leidingen. Op basis van de rioolinventaris, risicokaart en het inspectieplan tot 2027, moet tegen einde 2023 25% van de inspecties worden uitgevoerd. De vervangingsinvesteringen die op die

manier worden geïnventariseerd, bieden als opportuniteit om de volledige omgeving conceptueel te gaan herbekijken in het licht van de reductiedoelen en de Blue Deal van de Vlaamse Regering. Elke stad en gemeente wordt voorafgaand geïnformeerd van waar en wanneer installaties zullen worden geïnspecteerd.

De komende jaren onderwerpt Fluvius zijn hele Vlaamse rioolnet aan een grondige scan. Bedoeling is om met behulp van zowel manuele als robotcamera's de toestand van de kwetsbaarste stukken van onze riolen te controleren. Omdat de Vlaamse overheid een duidelijk zicht wil op alle rioleringen, bundelden alle rioolbeheerders in Vlaanderen hiertoe begin 2022 de inventarisatie van hun respectieve netwerken in één centraal systeem.

Duurtijd Riobra

De opdrachthoudende vereniging Riobra werd op 25 november 2005 opgericht voor een duur van 18 jaar. Deze duur verstrijkt op 24 november 2023. Na afloop van deze duur kan Riobra opeenvolgende keren worden verlengd voor een termijn die telkens niet langer mag zijn dan 18 jaar.

Conform de statuten en binnen het geldende regelgevend kader van het Decreet Lokaal Bestuur werden de voorbereidingen getroffen om tijdig te voorzien in een verlenging van Riobra.

1.2. Rioleringsnetten 2050 – Visie op riolering

Het is de ambitie van Fluvius om binnen de verschillende nutsactiviteiten een proactieve rol op te nemen in de energietransitie, digitalisering en klimaatadaptatie die zich de komende jaren aandienen. Daarom formuleerde Fluvius zijn visie op de uitbouw van rioleringen en de manier waarop kan worden bijgedragen tot de mitigatie van de waterproblematiek ten gevolge van de klimaatwijziging.

De klimaatverandering en de verharding van oppervlakten zet de waterkringloop onder druk en zorgt ervoor dat, in tegenstelling tot de perceptie, Vlaanderen één van de gebieden met de hoogste waterstress in Europa is. Hierdoor hebben we regelmatig te maken met een dreigend of effectief watertekort. De zomerse grondwaterstanden en de waterstanden/debietten in de waterlopen in onze regio zijn soms gedurende een aantal jaren laag, soms te laag, om het water nog te kunnen/mogen gebruiken.

De oplossing hiervoor vergt een integrale aanpak gebaseerd op systeemdenken waarbinnen riolering een belangrijke rol speelt. Het verwachte waterverbruik zal door klimaatontwikkelingen en toename van de bevolking nog verder toenemen.

Op basis van verschillende analyses is in kaart gebracht welke acties Fluvius kan ondernemen om met onze rioleringsnetten en andere utilities een oplossing te bieden aan deze uitdagingen. Deze werden vertaald in een visie waar we met onze rioleringsnetten naartoe willen tegen 2050.

Elke actie in de visie op de rol van riolering in de waterkringloop moet voldoen aan vijf concrete voorwaarden:

1. Ze moeten sociaal verantwoord zijn.
2. Ze moeten ecologisch verantwoord zijn.
3. Ze moeten financieel realistisch zijn.
4. Ze moeten technisch haalbaar zijn.
5. Ze moeten het comfort voor de netgebruikers vrijwaren.

De verschillende acties zijn gegroepeerd in 7 actiedomeinen die zullen bijdragen aan 4 doelstellingen die we willen nastreven met onze rioleringsnetten. Deze 4 doelstellingen zijn:

1. We helpen om het Vlaamse drinkwaterverbruik te doen dalen.
2. We zetten in op een maximaal circulair gebruik van water en (her)installeren de natuurlijke cyclus voor regenwater.
3. We maken de rioleringsnetten future proof.
4. We stellen de informatie van het rioolstelsel beschikbaar aan de gebruikers van het systeem.

Bij elk van deze doelstellingen horen dus een aantal actiedomeinen die we de komende jaren ook voor Riobra verder wensen te concretiseren en te realiseren.

Doelstelling 1: We helpen om het Vlaamse drinkwaterverbruik te doen dalen

Het reduceren van het drinkwaterverbruik is een evidente doelstelling om mogelijke tekorten in de toekomst maximaal te vermijden.

⇒ *Actie 1: Optimaliseren van de synergie bij de digitale watermeterinstallatie*

We ondersteunen de installatie van de digitale watermeter om hiermee (leiding)waterbesparing en bewust watergebruik op grote schaal mogelijk te maken. Hoewel Fluvius zelf geen digitale watermeters installeert, engageert Fluvius zich om de uitrol van de digitale watermeter haalbaar te maken door de synergie met de uitrol van de digitale elektriciteits- en gasmeter. Ook voor water zal een digitale meter aan gebruikers meer inzichten en mogelijkheden bieden. Door de beschikbaarheid van verbruiksdata kan de gebruiker makkelijk en zonder comfortverlies water (en geld) besparen en hij kan zijn verbruik (per toepassing) aanpassen aan de beschikbaarheid van de waterbronnen.

⇒ *Actie 2: We helpen Vlaamse gezinnen het eigen regenwater te gebruiken*

Fluvius stimuleert daarom gezinnen en lokale overheden om bewust te kiezen voor het opvangen van regenwater voor later hergebruik of lokale infiltratie.

Doelstelling 2: We zetten in op een maximaal circulair gebruik van water en (her)installeren de natuurlijke cyclus voor regenwater

Ondanks lokale publieke en private inspanningen om regenwater uit de riolering en zuiveringsinstallaties te houden, zal in de toekomst nog veel regenwater via de rioleringen worden afgevoerd. We willen vermijden dat het regenwater en afvalwater zonder meer geloosd worden en de rioleringsnetwerken inzetten om het regenwater en afvalwater als circulaire bron beschikbaar te maken.

⇒ *Actie 3: We verzamelen zo veel mogelijk vuilvracht en verschonen waterlopen*

Fluvius sluit zo veel mogelijk gebouwen aan op het rioleringsstelsel in Vlaanderen en brengt deze riolering naar de bovengemeentelijke stelsels (collectoren en zuiveringsinstallaties). De hierdoor verhoogde kwaliteit en kwantiteit van onze grond- en oppervlaktewateren zal bijdragen aan een verhoogde beschikbaarheid van ruwwaterbronnen.

Een afwegingskader (financieel realistisch, ecologisch verantwoord) waar gemengde stelsels behouden kunnen blijven en niet dienen omgebouwd te worden naar gescheiden stelsels is noodzakelijk. Hierdoor kunnen de beperkt beschikbare middelen maximaal ingezet worden op die projecten met het hoogste ecologisch rendement.

⇒ *Actie 4: We bufferen en infiltreren afstromend regenwater en waar economisch haalbaar maken we afname op het regenwaterstelsel mogelijk*

Om dit te realiseren is het volgende nodig:

- Een gebiedsdekkende visie op het omgaan met hemelwater (Hemelwater- en droogteplannen)
- De verdere uitbouw van RWA-stelsels (Regenweerafvoer) bij nieuwe aanleg van riolering, volgens de principes van de ladder van Lansink en in functie van het

voorkomen van wateroverlast en in functie van de optimalisatie van de werking van de bestaande (grotendeels gemengde) netten

- Het maken en organiseren van aftakpunten op opvangbekkens en buffers op het RWA-net

⇒ *Actie 5: We zetten in op de recuperatie van water*

Door ook het afvalwater circulair in te zetten, wordt een nieuwe continue hernieuwbare en circulaire bron van ruwwater beschikbaar.

Doelstelling 3: We maken de rioleringsnetten future proof

De toenemende intensiteit van de zomerstormen legt vooral een grote druk op de gemengde en RWA-stelsels. Het toekomstige RWA-net zullen we ontwikkelen van een ondergronds infiltratie- en afstroomnetwerk tot een actief (dynamisch) systeem dat het regenwater opvangt in buffers, vertraagd afvoert, laat infiltreren en bijhoudt in samenhang met de overige delen van het systeem (opwaartse privaat en publiek domein, afwaartse collectoren en waterlopen).

⇒ *Actie 6: We digitaliseren en automatiseren de rioleringsnetwerken*

Rioleringswerken zijn duur, duren lang en zorgen voor veel hinder. Daarom willen we de ondergrondse capaciteit in het rioleringsnet maximaal benutten en dus verzwaringen van het net (grotere diameters) ten gevolge van klimaatwijziging vermijden. Daarnaast kunnen we van de aanwezige buffering ook gebruikmaken om water opnieuw beschikbaar te maken. Slim aanpakken (sturen) is noodzakelijk omdat buffering leeg moet zijn om wateroverlast te voorkomen en anderzijds vol moet zijn opdat het gebufferde water kan dienen als grondstof. Dat betekent dat we het rioleringsnetwerk zullen monitoren (instroom, uitstroom, niveaus buffers en opslag, ...) maar ook andere data-input (vb. weervoorspelling, lokale neerslagmodellen, ...) zullen gebruiken om buffers aan te sturen.

Doelstelling 4: We stellen de informatie van het rioolstelsel beschikbaar aan de gebruikers van het systeem

De klimaatwijziging en de adaptatiemaatregelen zullen voor een transitie zorgen van het beheer van een (gemeentelijk) rioleringsnet naar het beheer van een integraal watersysteem. Opwaartse (privé- en publiek domein) en afwaartse (waterlopen, bovengemeentelijk net) systeemcomponenten zullen meer en meer betrokken moeten worden bij het optimaal beheren van dit integrale watersysteem. Gepaste ingrepen om andere componenten in het watersysteem zullen immers toelaten overbelasting en bijhorende investeringen in het gemeentelijke net te reduceren. Dit geldt eveneens in de omgekeerde weg.

⇒ *Actie 7: We bereiden ons voor op alternatieve oplossingen die overbelasting van het rioleringsstelsel helpen vermijden*

Wanneer in het publiek domein wordt ingezet op hemelwaterplannen en een doordacht waterbeheer, wanneer de private gebruikers ervoor zorgen dat de verharding rond de woning daalt, wordt regenwater zo veel als mogelijk lokaal opgevangen en geïnfiltreerd.

Wat niet lokaal wordt hergebruikt, wordt (samen met het afvalwater) in de riolering geloosd.

Met een hogere en meer variabele belasting van de rioleringsnetten en met de bijkomende doelstelling om het opgevangen water zo lang en zo veel als mogelijk bij te houden met het oog op hergebruik, groeit in de toekomst misschien ook de behoefte aan betere signalisatiemogelijkheden om het buffergebruik van de rioleringsbuffers te faciliteren en beter te sturen.

Bij uitbreiding kan aan deze actieve sturing op het stelsel de input en output van regenvaten op privaatdomein, de invloed van hemelwaterplannen op publiekdomein en de sturing en status van waterlopen worden meegenomen. Hiermee beogen we een end-to-end doorrekening van het volledige systeem.

Door informatie ter beschikking te stellen over de werking van het gemeentelijk rioleringsnet kunnen ook nieuwe toepassingen ontwikkeld worden om eventuele schadelijke gevolgen van de werking van het systeem (vb. onder water lopen van delen van het publiek domein) te vermijden.

We betrekken gebruikers van het rioolsysteem en gaan in interactie met de toekomstige (private) buffer- en opslageigenaars. Het rioleringsnet moet immers op elk moment betrouwbaar en bedrijfszeker blijven voor alle Vlaamse bedrijven en gezinnen.

1.3. Maatschappij en milieu

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) en duurzaamheid

Duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen is een vaste waarde geworden en is in de laatste jaren geëvolueerd van 'bewustzijn' naar 'beleving'. Binnen de financieringswereld is maatschappelijk verantwoord ondernemen een maatstaf geworden. Duurzame investeringen komen in aanmerking voor voordeligere ontleningsvoorwaarden. Naast het belang om de duurzaamheid van investeringen te kunnen aantonen en onderbouwen, zijn metingen en rapportering rond de duurzaamheid binnen de Fluvius-groep zeer belangrijk. Het stellen en opvolgen van duidelijke duurzaamheidstargets zal in de komende jaren binnen het MVO-beleid centraal staan.

Rol riolering binnen de klimaatadaptatie

Als energie- en nutsbedrijf is duurzaamheid in de brede zin van het woord onlosmakelijk verbonden met de strategie en kernactiviteiten van Fluvius, met een duidelijke focus op energie-efficiëntie, flexibiliteit in het energiegebruik, de ondersteuning van een verschuiving naar een niet-fossiele energievoorziening en de rol van riolering in de klimaatadaptatie.

In het licht van de grote maatschappelijke uitdagingen van vandaag heeft de bedrijfsleiding van Fluvius volgende vier focusdomeinen gedefinieerd voor zijn beleid inzake duurzaamheid en MVO.

- energie- en klimaattransitie
- klimaatadaptatie: riolering
- digitalisering
- duurzaam werken

De energie- en klimaattransitie in Vlaanderen zal voor een aanzienlijk deel moeten worden gerealiseerd in de distributie van energie. Voor riolering hanteren we een holistische aanpak. Dit wil zeggen dat riolering gekaderd wordt binnen een breder waterbeleid. Zo komen ook aspecten als buffering en infiltratie aan bod in het investeringsbeleid voor riolering.

Minder-hinderbeleid

De infrastructuurwerken van Riobra vereisen vaak dat het openbaar domein (straten, wegen en pleinen) wordt opengebrouwen. Onvermijdelijk brengt dit hinder voor de omwonenden en het verkeer met zich mee. Riobra is zich hiervan terdege bewust. Al vele jaren pogen we – als uitvoerder van deze werken – dergelijke hinder qua omvang en tijdsduur zo beperkt mogelijk te houden. Met haar filiaal SYNDUCTIS beschikt Fluvius over een specifiek instrument om, samen met andere nutsbedrijven die zich geconfronteerd zien met dezelfde problematiek, te streven naar meer coördinatie in de planning en uitvoering van dergelijke nutswerken op het openbaar domein.

Vandaag kunnen we stellen dat SYNDUCTIS een sterke groei heeft gekend, zowel naar het aantal deelnemende bedrijven als naar het aantal uitgevoerde, gecoördineerde projecten op het terrein.

Ook via SYNDUCTIS blijft Riobra in de toekomst inzetten op zijn engagement om een actief minderhinderbeleid op te nemen bij het uitvoeren van werken.

Exploitatie en infrastructuur

Riobra (bij uitbreiding: Fluvius) heeft van zijn deelnemers/aangesloten lokale besturen de opdracht gekregen om op hun grondgebied en voor hun bevolking in te staan voor een veilige, betrouwbare en kostenefficiënte rioleringsinfrastructuur. Vanuit een technisch-operationeel standpunt zal ook in de komende jaren het asset management centraal staan. Met asset management wordt bedoeld het streven naar het optimum tussen technische kwaliteit enerzijds en een financieel verantwoord investerings- en exploitatiebeleid anderzijds.

Deze beleidsrichtlijnen zullen vanuit de werkmaatschappij vertaald worden in jaarlijkse investerings- en exploitatiebudgetten. Naast de evidente technische vernieuwingen en de vraag vanuit de cliënteel (verkavelingen en dergelijke) wordt daarin ook rekening gehouden met de impact van de budgetvoorstellen op de maximale saneringstarieven. De lokale besturen worden via de werking van de Regionale Bestuurscomités en de Raad van Bestuur blijvend nauw betrokken bij deze budgettering.

1.4. Werkmaatschappij

De werkmaatschappij Fluvius System Operator is voor 11 opdrachthoudende verenigingen, waaronder Riobra, aangeduid als werkmaatschappij. Riobra bezit 394.394 aandelen of 1,52% van de aandelen binnen Fluvius.

Fluvius is verantwoordelijk voor de aanleg, het beheer en het onderhoud van distributienetten voor elektriciteit, aardgas, riolering, kabel en warmte. De onderneming beheert ook het gemeentelijk openbare verlichtingspark in Vlaanderen met 1.179.854 lichtpunten. Het databeheer dat de genoemde bedrijfsactiviteiten ondersteunt, behoort eveneens tot het takenpakket van Fluvius.

Fluvius stelt zich op als een multi-utility werkmaatschappij ten dienste van haar opdrachtgevers om op het vlak van alle netinfrastructuur en lokaal verbonden activiteiten te streven naar de grootst mogelijke synergie bij de exploitatie en het beheer ervan. Dit moet ertoe leiden dat in het belang van de gemeenten en hun inwoners de hinder bij werken maximaal wordt beperkt en de dienstverlening verder wordt geoptimaliseerd.

Het bedrijf wil verder uitgroeien tot hét vooraanstaandste multi-utility bedrijf voor Vlaanderen. De huidige kennis en expertise die aanwezig is, vormen de basis waarop deze ambitieuze missie wordt nagestreefd.

Op het vlak van riolering is Fluvius de grootste gemeentelijke rioolbeheerder van Vlaanderen. Fluvius onderhoudt het rioleringsnet in bijna een derde van de Vlaamse steden en gemeenten, goed voor 11.700 kilometer buizen.

Als grootste rioolbeheerder in Vlaanderen wenst Fluvius actief bij te dragen aan een globale aanpak van de diverse aspecten van de waterproblematiek. Riolering speelt een belangrijke rol in de klimaatadaptatie, in de mate dat het geïntegreerd wordt in een algemeen waterbeleid en zo een antwoord biedt op de nood aan waterbuffering en waterzuivering.

1.5. Intern beleid

Veiligheid voorop

Veilig werken blijft voor Riobra en zijn werkmaatschappij Fluvius bovenaan op de prioriteitenlijst staan. Zeker in de nutssector is het een permanent punt van aandacht, opleiding en motivering, zowel voor eigen medewerkers als voor aannemers.

Iedereen dient verantwoordelijkheid op te nemen voor zijn eigen veiligheid én voor die van collega's en derden. Veilig werken begint met de strikte naleving van de veiligheidsvoorschriften maar het gaat verder dan dat: elke Fluvius-medewerker denkt mee, neemt extra veiligheidsmaatregelen en beslist een opdracht niet uit te voeren als dit niet veilig kan gebeuren. Deze werkwijze heet het STOP-principe.

Bij Fluvius streven we naar nul ongevallen: we willen dat iedereen die 's morgens naar het werk vertrekt, 's avonds weer gezond en wel naar huis gaat. De veiligheidscampagne 'Blijf alert met de werkplekcheck: Stop-Denk-Doe' helpt daarbij. Daarmee bieden we een duidelijk stappenplan om veilig te werken waarmee iedereen vertrouwd is en altijd bij de hand heeft. Cruciaal hierbij is dat medewerkers het vertrouwen hebben om niet alleen elkaar, maar ook derden aan te spreken op onveilig gedrag. Een app toont onze technici een handige checklist van de veiligheidsmaatregelen bij elk type werkbezoek. Ook de preventieadviseurs van de aannemers en partners worden blijvend actief betrokken in ons veiligheidsbeleid.

Focus op medewerkers

We werken aan een bedrijf waar het voor iedereen fijn werken is, vandaag én morgen. Vertrouwen tussen medewerker en management staat centraal. En ook belangrijk: fierheid voor de eigen en collectieve realisaties en plezier en kameraadschap op de werkvloer.

Er wordt blijvend verder gewerkt aan de vier thema's die cruciaal zijn om van Fluvius een nóg betere werkgever te maken: vertrouwen en psychologische veiligheid verhogen, constructief conflicten leren aangaan, de cultuur en gedeeld leiderschap scherpstellen en waar kloven zijn die overbruggen.

In een snel veranderende professionele omgeving willen we voortdurend mee-evolueren en onszelf bijscholen. Daarom zetten we bij Fluvius volop in op de ontwikkeling van de juiste competenties van onze medewerkers.

1.6. Financieel beleid

Tarifering

Voor Riobra blijft het, net als voor de overige opdrachthoudende verenigingen/distributienetbeheerders met Fluvius als werkmaatschappij, essentieel dat hun financiële belangen maximaal gevrijwaard blijven, ook in de komende periode. Het sleutelement daartoe zijn de gereguleerde tarieven. Riobra is vragende partij voor een correcte toepassing in de praktijk van alle wettelijk vastgelegde algemene tariefprincipes. Dit laatste betekent dat het toegekende tarief moet toelaten de rechtmatige kosten van Riobra volledig te dekken en blijvend te investeren in een degelijk uitgebouwde netinfrastructuur met voldoende ruimte voor innovatie. Dit alles zal voor Riobra en haar werkmaatschappij de leidraad blijven in hun contacten met de regulator VMM over tariefaangelegenheden.

Investeringsbudget riolering

In de voorbije jaren zijn de investeringskosten voor riolering jaar na jaar toegenomen. Tussen 2017 en 2022 was er zelfs een verdubbeling van het investeringsbudget. In het licht van de hierboven aangehaalde gestelde (reductie)doelstellingen blijft een nauwgezette opvolging van de benodigde middelen tegen eind 2027 van groot belang.

Status VCO-lijsten (Vlaamse Codex Overheidsfinanciën)

Kapitaalsubsidies voor rioleringswerken worden eerst toegekend en daarna, na aanvraag tot uitbetaling en mits voorlegging van de noodzakelijke documenten, effectief uitgekeerd. Omdat er geen echte deadline was voor de periode tussen toekenning en uitbetaling, zowel voor voorschotten als het eindsaldo, bleven projecten met grote vertraging of een aantal ontbrekende attesten op de rol staan.

Door de invoering van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (VCO) zijn de gereserveerde kredieten op de Vlaamse begroting vastgelegd en blijven deze behouden voor 8 jaar. Er moet dus rekening worden gehouden met vervaldata en, bij overschrijding, mogelijk verlies van kapitaalsubsidies. Dit houdt extra inspanningen in om oude nog openstaande subsidiedossiers aan te pakken. Momenteel bedraagt het totaalbedrag aan geschrapte dossiers sinds de opvolging van de VCO-lijst 5,8 miljoen euro. Het saldo dat werd uitbetaald sinds de start van de opvolging bedraagt 2,1 miljoen euro. Het nog uit te betalen saldo bedraagt 4,9 miljoen euro. Er zijn nog 45 dossiers af te werken.

2. CIJFERMATIGE BIJLAGEN

2.1. Resultatenrekening

Resultatenrekening in KEUR		Riobra					Riolering				
		Rek. Nr.	Omschrijving	B2023	B2024	B2025	B2026	B2027			
	I. Bedrijfsopbrengsten										
70	A. Omzet	18.264.634,09	18.447.280,43	18.631.753,23	18.818.070,77	19.006.251,47					
71	B. Wijziging in de voorraad	-	-	-	-	-					
72	C. Geproduceerde vaste activa	62.216,28	88.070,19	75.547,23	63.822,50	62.294,56					
74	D. Andere bedrijfsopbrengsten	18.326.850,37	18.535.350,62	18.707.300,46	18.881.893,27	19.068.546,03					
	TOTAAL BEDRIJF OPBRENGSTEN										
	II. Bedrijfskosten										
60	A. Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	-	-	-	-	-					
61	B. Diensten en diverse goederen	5.349.832,43	5.367.587,10	5.483.917,36	5.746.466,34	5.986.900,06					
62	C. Bezoldigingen, sociale lasten	-	-	-	-	-					
630	D. Afschrijvingen	7.759.369,68	8.049.060,19	8.746.242,65	9.542.205,33	10.300.368,08					
	Slopingen										
	Afschrijvingen Historische Meewaarde										
631/4	E. Waardeverminderingen	-	-	-	-	-					
635/7	F. Voorzieningen voor risico's en kosten	-	-	-	-	-					
640/8	G. Andere bedrijfskosten	3.358.901,23	3.285.596,23	3.219.621,73	3.160.244,68	1.545.851,23					
649	H. Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfsopbrengsten	-	-	-	-	-					
	TOTAAL BEDRIJF SKOSTEN	16.468.103,34	16.702.243,52	17.449.781,74	18.448.916,35	17.833.119,37					
75	IV. FINANCIELE OPBRENGSTEN	1.218.640,66	1.358.813,90	1.538.433,34	1.716.333,61	1.893.876,30					
65	V. FINANCIELE KOSTEN	1.264.174,87	2.886.104,59	2.136.056,33	2.045.390,24	3.080.022,42					
76	VII. UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	-	-	-	-	-					
66	VIII. UITZONDERLIJKE KOSTEN	-	-	-	-	-					
	X. BELASTINGEN	-	-	-	-	-					
7 - 6	XI. WINST VAN HET BOEKJAAR	1.813.212,82	305.819,41	659.895,73	103.920,29	49.280,54					
	Resultaatverwerking										
A.	Te bestemmen winstsaldo	1.813.212,82	305.819,41	659.895,73	103.920,29	49.280,54					
B.	Onttrekking aan het eigen vermogen										
C.	Toevoeging aan het eigen vermogen										
D.	Over te dragen resultaat										
E.	Tussenkompst van de vennoten in het verlies										
F.	Uit te keren winst										

2.2. Investerings budget 2023-2027

Investeringen	Riobra			Riolering	
Omschrijving					
	B2023	B2024	B2025	B2026	B2027
I. Netgebonden investeringen					
A. Aansluitingen	8.177.264,16	9.283.605,25	9.279.615,54	9.273.258,96	9.268.907,45
B. Pompstations	894.524,16	1.007.815,64	1.008.550,97	1.009.041,18	1.009.776,27
C. Leidingen	19.834.707,96	22.494.792,44	22.412.284,35	22.318.933,07	22.226.171,42
D. Bekken	996.973,32	1.123.221,69	1.124.044,15	1.124.592,48	1.125.414,98
E. Grachten	39.707,28	45.329,36	44.980,48	44.601,79	44.213,86
F. Terreinen	226.139,64	248.813,73	248.813,73	248.813,73	248.813,73
TOTAAL netgebonden investeringen	<u>30.169.316,52</u>	<u>34.203.578,11</u>	<u>34.118.289,22</u>	<u>34.019.241,21</u>	<u>33.923.297,71</u>
II. Niet netgebonden investeringen					
A. Studies hemelwaterplannen	549.980,28	549.980,27	549.980,27	549.980,27	549.980,27
B. Diverse toestellen en hardware	118.267,20	85.219,93	74.642,45	75.332,56	62.559,10
C. Projecten	240.296,51	263.747,67	311.701,99	191.817,03	191.817,52
D. Voertuigen	33.425,76	48.585,50	48.585,50	-	-
TOTAAL niet netgebonden investeringe	<u>941.969,75</u>	<u>947.533,37</u>	<u>984.910,21</u>	<u>817.129,86</u>	<u>804.356,89</u>
III. TOTAAL investeringen	<u>31.111.286,27</u>	<u>35.151.111,48</u>	<u>35.103.199,43</u>	<u>34.836.371,07</u>	<u>34.727.654,60</u>